

nu for Tiden. Der blev senere i 1884 fra Rønne ogsaa arbejdet i den Retning. Et Udbalg havde Audiens hos Indenrigsministeren, der ogsaa lovede at lade Statsingeniøren afsætte en Banelinie i denne Retning, hvilket imidlertid ikke kom til Udførelse. For godt et Par Aars Tid siden var der en Del Borgere i Rønne, som tog sig af Sagen, der blev nedsat et Udbalg, og det blev overdraget Cand. polyt., Ingeniør Jagerlund at udarbejde en foreløbig Plan. Der blev holdt Møder omkring i Byerne og Sognene, for at man kunde tegne sig for den garanteret Kapital, og der blev saa tegnet en 4 pCt.'s Rentegaranti for en Kapital paa 475,325 Kr., idet Rønne Købstad tegnede sig for en Rentegaranti af 250,000 Kr., Askirkeby af 50,000 Kr. og Sognene Nykær, Vestermarie, Aker, Pedersker og Bodilsker en Rentegaranti, de 2 første Sogne henholdsvis paa 1 Kr. og 1½ Kr. pr. Td. Hartkorn, og de tre sidst nævnte paa 3 Kr. pr. Td. Hartkorn, saaledes at det samlede Beløb blev 7,013 Kr., der kapitaliseret udgør 175,325 Kr., som laagte til Byernes 300,000 Kr. udgøre 475,325 Kr. Der blev saa senere udarbejdet et detailleret Forslag, som jeg har her, og som stætter sig paa Nivelleringen i Marken. Det er blevet beregnet saaledes, at Banens Længde vil blive 5,28 Mil i alt, idet Hovedbanen nemlig bliver 4,24 Mil og Sidebanen til Almindingen 0,65. Anlægskapitalen, der er beregnet at skulle blive 168,000 Kr. pr. Mil i alt, deraf 132,500 Kr. til Anlægskapital, 35,500 Kr. til Ekspropriationsudgifter; det vil i det hele give en Bekostning af 887,800 Kr. Da der nu er tegnet 475,325 Kr., saa er der altsaa et Restbeløb paa 412,500 Kr.; det er det, man paa et Par Tusinde Kr. nær har søgt at opnaa gennem denne Lov ved et Tilbud fra Staten, idet Lovforslaget gaar ud paa et Statstilbud paa 60,000 pr. Mil, som, hvad Forrentning angaar, ligestilles med den Kapital, hvoraf Kommunen yder Rentegaranti, og det halve af Ekspropriationsudgifterne som Gave, hvilket i alt bliver et Beløb paa 410,500 Kr. Der vil saa blive et Par Tusinde Kroner til Rest, og man mener, at det ikke vil blive vanskeligt at skaffe disse til Veje. Paa et Kort, der er omdelt paa de ærede Medlemmers Bladser, ville d'Her. kunne finde Banelinien affat. Ved at se paa Kortet vil det være iøjensaldende, at denne Bane gaar temmelig nær ved Havet, men de, som er kendte med Forholdene derovre, vide, at over Midten af Den er der en Strækning med Klipper, Fæder, Lyng, bevoftet med Stov og Krat, medens man paa den sydlige Del af Den har den saakaldte Silurformation, som danner Underlaget for meget frugtbar Algerjord. Denne

Del har en Bredde af 1 til 1½ Mils Vej fra Havet opefter, og Banen kommer til saa at sige at gaa midt igennem det frugtbare Terrain. Man skulde ikke tro, at dette Terrain er saa jævnt, som det er. Askirkeby ligger 270 Fod over Havet, og i Midten af Banens Længde fra Rønne til Neksø. Terrainen er saa jævnt, skønt det er stigende — den højeste Stigning er for øvrigt ansat til 1:100 —, fordi Stigningen strækker sig over 25 pCt. eller ¼ af hele Banens Længde for at naa op til de 270 Fod, som Askirkeby ligger højere end Havet. Hele den Jordmasse, der skal graves ud paa disse 5¼ Mil Bane, vil blive 11,000 Kubiffavn, altsaa ikke stort mere, end hvad man ellers plejer at have paa 1 Mil. Dermed kan Baneanlægget blive saa billigt, som her er foreslaet. Man ser ligeledes paa Kortet, at Banen udgaar fra Rønne Havn, hvor der er god Plads til Anlæg af en Station. Derfra følger Banen Stranten langs Byen, gaar op Nord om Rønne, hvor Bornholms Svineslagteri ligger. Her er det Tanken at anlægge et Stoppsted. Der findes ogsaa 2 Bryggerier, et Kalkværk og et Jærnstøberi i Nærheden. Derefter drejer Banen om i Sydøst, hvor der er tænkt anlagt et Stoppsted uden for Rønne, der ligger her et Par Teglværker, 1 Kalkovn, to Træstøkerier og en Maskinfabrik, hvorhen tænkes anlagt Undvigespør. Naar man kommer længere borte, er der et Stoppsted ved Rødbetgaard, hvor vi have de store Kaolinflømerier og Chamottefabrikker, hvorfra der udføres saa meget, at Kørflen andrager en Snes Tusinde Kroner om Aaret, hvilket alt sammen er blevet besørget pr. Næse. Man vil altsaa se, at der her kan blive meget at tilføre en saadan Bane, og man paaregner, at der vil blive tilført Banen fra disse Jærbrikker Kørjel for en halv Snes Tusinde Kroner om Aaret. Der er endvidere Stationer i Nykær Sogn, ved Laabæk Mejeri i Vestermarie Sogn, dernæst et Stoppsted ved Læsaa og endelig en Station ved Askirkeby. Banen slaar her en lille Krumning ved Askirkeby, idet den løber i Bakkestraaningen Østen for Byen, dels paa Grund af Bakkens stærke Fald og dels for at undgaa Udgravninger, der vilde blive meget besværlige, da Bakken er en Grantklippe. Den krummer sig derpaa Syd øst. Der er saa paatænkt Stationer eller Stoppsteder anlagte ved Hundshale, ved St. Peders Mejeri, Bile Mølle, Bodils Mejeri, Langede-By og til sidst en Station i Neksø. Med Hensyn til Bekostningen, som jeg før nævnte, af Jordarbejderne, er der kun 11,000 Kubiffod, der skulle bortstafes, og det kan udføres for